

Hoşgörü

Hoşgörü kelimesini hep duyar ve sık sık kullanırız. Peki, hoşgörü kelimesinin anlamını ne kadar biliyoruz? Hoşgörülü nasıl olunur bilmek için hoşgörünün ne olduğunu bilmek gerek.

Hoşgörü, müsamaha, tahammül, katlanma, görmezden gelme veya göz yumma, başkalarını eylem ve yargılarında serbest bırakma, kendi görüşümüze ve çoğunluğun görüş biçimine aykırı düşen görüşlere sabırla, hem de yan tutmadan katlanma demektir. İzin verme, aldırmama, iyi karşılama anlamlarına da gelir.

Sosyal ilişkilerde bir tarafın, bazen farkında olmadan, kasıtlı olmayarak, bazen de kasıtlı diğer tarafa (maddi/manevi) zarar verebilecek bir sahne yaratması durumunda, diğer tarafın bunu görmezden gelerek veya cevabından vazgeçerek ödün vermek tahammülünü (erdem) gösterebilmesidir.

Hoşgörü nedir ve hoşgörülü nasıl olunur?

Hoşgörü, sağlıklı insan davranışıdır. Hoşgörü sağlıklı insan hayatının, özüdür. Beşeri münasebetlerin temelidir.

Bugün her zamankinden daha fazla hoşgörüye ihtiyacımız olduğu aşikardır. Olumsuz birçok davranışın sebebi, yeterince hoşgörülü olamamaktır. Evde, trafikte, sokakta, okulda, işyerinde, kısaca insanın olduğu her yerde eğer hoşgörü yoksa orada bencillik, anlaşmazlık, güvensizlik, tartışma, kavgaya olumsuzluk adına her şeyi görebilmek mümkündür.

Eğitilmiş ya da eğitimsiz her insanda görülebilen bir eksiklik, hoşgürsüzlüktür. Peki bunun sebebi nedir? Neden tarih boyunca Yüce milletimizin hasletlerinden olmuş bir davranış, bugün yeterince gösteremiyoruz. Bunun birçok sebebi olabilir. Bunlardan kanaatimizce en önemlisi: insanın kendisi ile barışık olamamasıdır. İnsanımız, kendisine güvenmiyor, inanmıyor. Kendisini yeterince tanımıyor. En önemlisi kendisini sevmiyor, saygı duymuyor. Eğer insanın kendisine saygı ve sevgisi kalmamışsa, kendisi ile barışık olması da mümkün değildir.

Düşünün, en son ne zaman aynaya bakıp, kendinize gülümsediniz. Bu sabah kaç kişiye merhaba, günaydın ya da hayırlı sabahlar dediniz. Yoksa her gördüğünüz, tanıdığınız kişi için bu işte öyle biridir diye olumsuz mu düşündünüz? Ayıbını mı aradınız? Bu sabah trafikte içinizden kaç kişiye bir şeyler mırıldandınız. Kaç defa yardıma ihtiyacı olan insanları gördüğünüzde başınızı çevirdiniz. Okulda, sınıfta, sırada kaç kişiye kötü davrandınız. Arkadaşlarınızı, bencilliğinizden dolayı üzdünüz. Yönetici iseniz, idarenizdeki kaç insanı yeterince dinlemediğiniz için kırdınız. Yoksa siz sadece kendinizi mi düşünüyorsunuz?

Hoşgörü bir vurdumduymazlık değildir. Hoşgörü görmezlikten gelmek hiç değildir. Hoşgörü kendini bilmektir. Hoşgörü haddini bilmektir. Hoşgörü haddini bilerek sürdürülen hayat biçimidir. Hoşgörü bir anlayıştır, anlayışlı olmanın adıdır, sevginin yoludur. Hataları düzeltebilmedir. Yoksa bana ne lazımcılık değildir. Anlayışın kendisidir. Hoşgörü, çağın getirdiği sorunların, aç gözlülüğün, doyumsuzluğun, sevgi yoksunluğunun, güvensizliğin çaresi olabilecek bir anlayış tarzıdır, insanın özüdür.

Görülen odur ki bugün insanımız kendisi ile barışık değil. Her gün, haberlere baktığınızda olayların birçoğunun sebebinin hoşgörsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığını bir düşünün... İnsan kendisi ile barışık olamadığı zaman, toplumda kendisi barışık olamıyor. Sonra da herkes bir başkasını suçluyor. Çünkü en kolayı bu.

Hiz. Mevlana: “ Ben insanların ayıplarını gören gözlerimi kör ettim. Sen de onlara benim gibi iyi gözle bak.” Diyor ve ekliyor.

“Bakın! Toplumsal bunalımların, kavga ve dövüş ortamının tek ve en güçlü doğuş sebebi sevgi eksikliğidir. Bunun en doğru tedavi yolu ise sevgiyi aramak, yaşamak, uygulamaktır. Hoşgörülü olursanız seversiniz. Sevilirsiniz. Karar verirsiniz ve de bu yolda çalışırsanız her şeye ulaşırsınız !”

Hoşgörü ustası Hiz. Mevlana, gibi Yunus Emre, Bektaş Veli, Karaca Sultanda insanları hoşgörüye davet etmişler ve yaşadıkları dönemde Anadolu’yu bir hoşgörü cennetine çevirmişlerdi. Ama bugün aynı Anadolu’da hoşgörü yerine daha çok hoşgörsüzlük almış başını gidiyor.

Toplumda hoşgörüye dönüşün, hoşgörüü davranışa dönüştürmenin yolu, hoşgörünün yayılması, insanın sevgiyi yaşamasına, kendisine saygı duymasına, kendisi ile barışık olmasına bağlıdır. Hoşgörünün bir hayat biçimine dönüştürülmesi gereklidir. Bunun için de, Hiz. Mevlana ve diğer hoşgörü ustalarının peşinden daha fazla gitmek, onları daha fazla anlamaya çalışmak gereklidir.

Yazımızı hoşgörü ustalarının öğüdü ile bitirelim :

- “ Yıkıtığın varsa yapacaksın.
Ağlattığın varsa güldüreceksin.
Döktüğün varsa dolduracaksın.
Çıplakları giydirecek, açları doyuracak. Az halkı çok edeceksin. Ve en önemlisi :
Eline, diline, beline sahip olacaksın !”
Hoşgörülü olacaksın.